

ACN, 26/12/21

Les discrepàncies al voltant de la candidatura dels Jocs d'Hivern de l'any 2030 marquen l'any a l'Alt Pirineu i l'Aran

El rècord de turistes, l'oposició a la MAT del Pallars i la implementació de l'IVE als hospitals també destaquen el 2021

ACN Vielha e Mijaran .- La candidatura per acollir els Jocs d'Hivern al 2030, amb veus a favor i en contra, ha marcat l'any informatiu a l'Alt Pirineu i Aran. Mentre des del Comitè Olímpic Espanyol es demana el suport unànime del territori per poder guanyar-la, la plataforma Stop JJOO suma l'adhesió de l'expresident de la Generalitat Quim Torra i l'atleta Kilian Jornet. Una altra notícia destacada ha estat el rècord de turistes d'aquest l'estiu, en què s'han registrat més d'1,5 milions de pernотacions i s'han posat en marxa regulacions d'accés a diversos espais naturals. L'oposició al projecte d'una MAT entre Lluenga (Aragó) i Isona (Pallars Jussà) i la implantació de l'avortament per la via farmacològica als hospitals del Pirineu són altres fets d'aquest 2021.

2 de març: El Departament de Salut autoritza el procediment d'interrupció voluntària de l'embaràs (IVE) per la via farmacològica a l'Hospital Comarcal del Pallars. D'aquesta manera, es converteix en el primer centre de la regió sanitària de l'Alt Pirineu i Aran on es pot avortar fins a les nou setmanes de gestació. El mateix mes, el dia 17, el Patronat del Sant Hospital de la Seu d'Urgell acorda iniciar els tràmits, fet que acaba comportant la sortida de l'ens dels dos membres del Bisbat d'Urgell que en formaven part. El servei entra en marxa a la capital alturgellenca el 8 de novembre. Mentre, a l'Hospital de Cerdanya ja s'ofereix des del 19 d'abril i a l'Espitau Val d'Aran des del 3 de desembre. Així, en un any s'ha aconseguit que tots els equipaments hospitalaris de l'Alt Pirineu implementin l'IVE farmacològic.

12 març: El Govern aixeca el confinament comarcal i les pistes d'esquí encaren el final de temporada "esperançats". Els amants dels esports blancs tenen ganes de neu i així ho demostren. Les estacions de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya venen 4.000 forfets en quatre dies. Per molts esquiadors, el mes de març suposa, a la pràctica, l'inici de la temporada d'esquí. Les estacions lleidatanes registren per Setmana Santa un 50% de la seva capacitat, quan en un any "normal" l'ocupació sol ser del 10 o 20%. Coincidint amb l'arribada de visitants, els alcaldes del Pirineu denuncien "el turisme de vacunació" a les comarques de la zona aprofitant la Setmana Santa. Durant diversos dies han detectat persones vingudes d'altres territoris de Catalunya que han escollit les comarques de muntanya per vacunar-se.

20 d'abril: Andorra acull la XXVII Cimera Iberoamericana de Caps d'Estat i de Govern. L'organització d'aquest esdeveniment suposa tot un repte per al Principat, més tenint en compte que el context de crisi sanitària obliga a fer-la en un format híbrid entre telemàtic i presencial. Espanya, França, Portugal, Costa Rica i Xile apressen a crear un tractat internacional per a futures pandèmies i el president del govern de l'Estat, Pedro Sánchez, anuncia l'enviament de 7,5 milions de vacunes a l'Amèrica llatina durant el 2021 a través del mecanisme Covax. Mentre, la Seu d'Urgell recupera en format presencial la Trobada Empresarial al Pirineu, la qual aplega unes 600 persones i es desenvolupa per primer cop al Palau Municipal d'Esports per poder complir millor amb els protocols covid.

29 d'abril: El Departament de Treball, Afers Socials i Famílies decideix que la gestió de la residència Sant Hospital de Tremp no retorni a la Fundació Fiella i passi a mans de l'Hospital Sant Joan de Déu durant 4 anys. Al centre van morir 61 persones per la covid-19. L'Ajuntament de Tremp duu a terme un minut de silenci per totes les víctimes de la covid-19 i de manera especial les registrades al municipi. La Fiscalia va obrir diligències el 22 de desembre de 2020, després de rebre els informes de Salut que posaven de manifest que havien mort a causa del virus gairebé el 40% dels 150 usuaris. El 27 de , La Fundació Fiella ha quedat inhabilitada durant quatre anys i multada per la inspecció de Treball amb 30.000 euros per la gestió duta a terme durant la pandèmia.

4 maig: Fins a vuit persones declaren al jutjat de Vielha per la mort de l'os Cachou. L'entitat ecologista Ipcena vol que s'investiguin tots els funcionaris i càrrecs públics del govern aranès que hagin pogut tenir relació amb al tractament de dades o informacions, respecte a la mort del plantígrad. Entre els investigats hi ha dos Agents de Medi Ambient i el responsable d'Espais Naturals del Conselh Generau. Les escoltes telefòniques ordenades per la jutgessa de Vielha per investigar la mort de l'os Cachou permeten descobrir una presumpta xarxa de tràfic de drogues amb seu a la capital aranesa i amb ramificacions a Lleida, Vila-real i Almassora (Castelló). La investigació permet detenir dotze persones, entre ells l'alcalde de l'EMD de Casau (Val d'Aran), Juan Berdié.

5 de maig: El Govern declara Bé Cultural d'Interès Nacional els gravats medievals de la Vall d'Àssua. El Grup d'Arqueologia d'Alta Muntanya de la UAB-CSIC documenta en una zona de 101,03 hectàrees del Solà de Seurí (Pallars Sobirà), 3.940 gravats localitzats en 372 roques. La rellevància i característiques d'aquest conjunt ha portat a l'executiu a dotar-los de la màxima protecció. D'acord amb la llei, "les coves, els abrics i els indrets que contenen manifestacions d'art rupestre", gaudeixen automàticament d'aquesta protecció per la seva fragilitat, vulnerabilitat i transcendència. Els gravats es localitzen en cotes d'entre els 1.230 metres d'altitud i els 2.060 metres i es distribueixen per un terreny de 3,3 quilòmetres de longitud. Es tracta d'una zona de difícil accés i amb orografia complicada.

31 juliol: El Parc Natural de l'Alt Pirineu i la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya alerten sobre la massificació de visitants a la Pica d'Estats i demanen regular-hi l'accés. El 31 de juliol entra en funcionament el servei de

reserva i pagament per estacionar el cotxe en algun dels quatre aparcaments que hi ha a la zona. Un total de 5.042 persones han accedit a la pista de la Pica d'Estats amb reserva d'aparcament i unes 285 persones ho han fet en taxi durant el període de regulació. Mentre, a Lles de Cerdanya també s'ha regulat l'accés a la zona dels Estanys de la Pera i s'han posat en marxa de dues línies de busos llançadora que uneixen els aparcaments de les estacions d'esquí nòrdic de Lles i Aransa amb la font de Pollineres, des d'on s'arriba a peu a aquesta zona.

15 d'agost: El sector turístic de la demarcació de Lleida tanca l'estiu amb el millor resultat de tots els temps, amb 546.559 viatgers i 1.542.818 pernотacions. Així es desprèn de les dades de l'enquesta d'ocupació de l'INE sobre el comportament turístic en els establiments d'hoteleria, càmpings, turisme rural i apartaments turístics. En concret, les pernотacions entre juny i setembre s'han incrementat un 8% en relació amb el mateix període del 2019 i un 44% respecte al 2020. Càmpings i turisme rural han registrat creixements importants, mentre que les estades en l'hostaleria han caigut respecte a l'estiu del 2019. Tot plegat, en un estiu en què ha calgut activar durant alguns dies el Pla Alfa 3 al Montsec per l'onada de calor, el què ha suposat restringir per uns dies les activitats en aquesta serra.

9 d'octubre: Les plataformes 'Salvem el Pallars' i 'Contra l'Autopista Elèctrica del Pallars', es reactiven per mostrar el seu posicionament contrari al projecte de Forestalia de construir una línia de molt alta tensió (MAT) entre Lluenga (Aragó) i Isona (Pallars Jussà). El 9 d'octubre es manifesten amb una marxa lenta des del port de Comiols fins a Tremp. La campanya de recollida d'al·legacions contra el projecte és un èxit i n'han reunit 800. Els municipis del Pallars Jussà afectats pel projecte (Tremp, Castell de Mur, Gavet de la Conca i Isona i Conca Dellà) han fet un front comú de rebuig, presentant al·legacions davant el govern de l'Estat per tal de frenar-lo. També s'ha posicionat en el mateix sentit el delegat de l'Alt Pirineu i Aran, Ricard Pérez, i el president de la Diputació de Lleida, Joan Talarn.

9 de novembre: Una càmera de fototrampeig del programa de seguiment de l'ós bru capta un exemplar de llop al terme municipal d'Alins (Pallars Sobirà), al Parc Natural de l'Alt Pirineu. Segons informa la secretaria d'Acció Climàtica del Departament de la Vicepresidència i de Polítiques Digitals i Territori, es tracta de la primera dada confirmada de presència d'aquesta espècie en aquesta comarca. El 15 de novembre, el conductor d'una màquina llevaneu que treballava a la boca sud del túnel de Vielha alerta els Agents de Medi Ambient del Conselh Generau d'Aran que ha observat un animal que semblava un llop. El 30 de novembre es confirma que les restes biològiques recollides i analitzades per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) corresponen a un llop d'estirp italiana de la subespècie 'Canis lupus italicus'.

13 de novembre: El president del Comitè Olímpic Espanyol (COE), Alejandro Blanco, demana el suport unànime del territori per poder guanyar la candidatura dels Jocs d'Hivern Pirineus-Barcelona 2030 en un acte a Val d'Aran. Al manifest s'hi ha adherit una setantena d'ajuntaments i institucions. Mentre, la plataforma Stop JJOO demana la retirada del projecte amb el suport,

entre d'altres, de l'expresident de la Generalitat Quim Torra, l'atleta Kilian Jornet i el músic i cantant Lluís Llach. Des del Govern insisteixen en l'oportunitat que pot suposar la cita olímpica per al Pirineu i en què tot plegat es farà amb criteris de sostenibilitat. Els contraris a la candidatura, però, diuen que el projecte no dona resposta a les necessitats del territori i veuen una "irresponsabilitat" voler-los fer en context d'emergència climàtica.

3 de desembre: Entra en servei el túnel de Trespunts, a la carretera C-14, inaugurat nou dies abans pel vicepresident i conseller de Polítiques Digitals i Territori, Jordi Puigneró. Aquesta és l'actuació de més envergadura duta a terme per la Generalitat en aquest àmbit en els darrers anys i arriba després de quatre anys d'obres, un més del que estava inicialment previst. L'objectiu és donar més seguretat en aquest tram de via, que anteriorment era sinuós i discorria pel mig d'un congost. El cost ha estat de més de 35 milions d'euros, amb els quals s'ha executat una nova galeria de gairebé 1,3 quilòmetres i s'ha eixamplat tant un altre túnel preexistent com uns dos quilòmetres de carretera. La plataforma veïnal que reclamava la seva construcció se sent molt satisfeta per la seva "lluïta".

17 de desembre: L'aeroport d'Andorra-La Seu inaugura els seus primers vols regulars. Es tracta d'una línia operada per Air Nostrum que va fins a Madrid dos cops per setmana. La companyia ha estat l'adjudicatària del concurs fet pel govern andorrà per impulsar noves rutes a l'aeroport. Per tal d'assegurar la viabilitat econòmica del primer any d'explotació, l'executiu del Principat aportarà un màxim de 630.000 euros en funció de l'ocupació dels més de 200 vols previstos. També s'han adjudicat les obres d'abalisament de la pista, que han de permetre dur a terme operacions durant la nit. Les instal·lacions acullen des del mes de juny un helicòpter de rescat que incorpora personal mèdic del SEM. L'aparell està permanentment al Pirineu i els dies de més risc es desplaça a la base de Tírvia (Pallars Sobirà).